

Eileen Quinn

Trigger een discussie over seksuele diversiteit

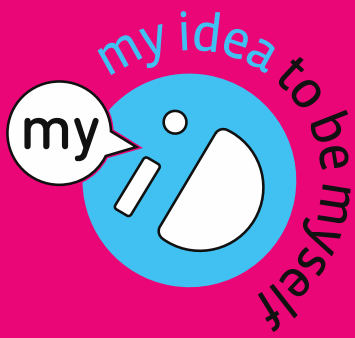
Een gids voor docenten en schoolbegeleiders over hoe zijn studenten kunnen begeleiden bij het maken van een videoclip die discussie losmaakt

cesie
the world is only one creature

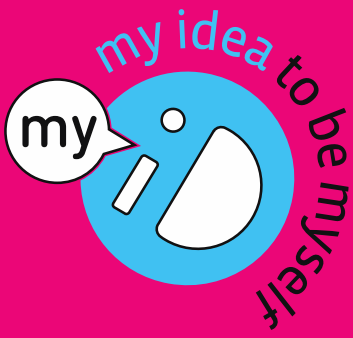

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Inhoud

1. Introductie	4
Over het SENSE project.....	4
Hoe u deze gids gebruikt	5
2. Wees voorbereid	7
LHBTI+.....	7
Europees onderzoek.....	7
Nederlands onderzoek	10
Zelfreflectie.....	11
3. Trigger de trigger.....	13
Vragen voor interview of focusgroep	14
[1] Praat erover en creëer een veilige omgeving.....	16
[2] Maak het eenvoudig en feestelijk	17
[3] Veel plezier	18
[4] Verander studenten in activisten	18
4. Werk met het theater	20
Theater van de onderdrukten	20
Stappen bij het maken van een theatervoorstelling.....	22
5. Maak een videoclip.....	24
Kies je manier van filmen.....	24
Bekijk voorbeelden	24
Denk na over de verhaallijn	26
Stop-motionvideo	27
Storyboard	30
6. Maak foto's of beeldende kunst	32
Colofon.....	36

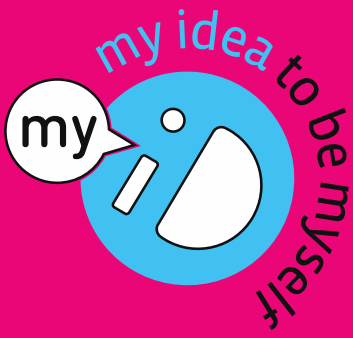

“Je hoort over deze dingen [homoseksualiteit] op televisie of wanneer we elkaar uitschelden, maar ik heb er op school nooit over gesproken. Eigenlijk denk ik er nooit zo veel over na. ”

17-jarige student van een vakschool in Palermo (Italië)

'Ik bedoel, als je als homo wordt *geboren*, dan is dat toch zo, je kunt er niets aan doen, toch? Maar als je homo *wordt*, dat is pervers.’”

19 -jarige student van een vakschool in Palermo (Italië)

1. Introductie

Deze handleiding is bedoeld als theoretische en praktische gids voor docenten of begeleiders die werken met studenten op mbo's. Deze gids geeft richtlijnen voor het samen met studenten creëren van een artistiek product dat hen en een andere studenten kan helpen na te denken over: seksuele en genderdiversiteit en de discriminatie die LHBTI+ (lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, intersekse en andere) mensen dagelijks meemaken. We noemen dit artistieke product een 'trigger' omdat we in deze context artistieke expressie niet als doel op zich gebruiken, maar als trigger voor discussie en dialoog.

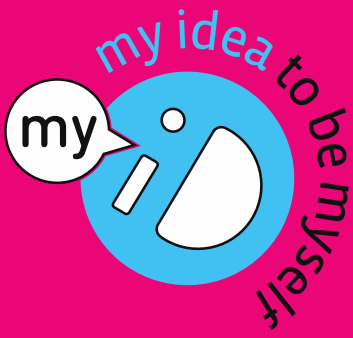
Over het SENSE project

De handleiding is een product van het Europese Erasmus+ KA2 project "Vocation and Sexual Sensitivity - Sexual Diversity in Social Domain Vocational Training (SENSE)", dat werd gecoördineerd door de Global Alliance for LGBT Education (GALE) die gevestigd is in Nederland. In het partnerschap deden verder mee:

1. Fondazione Centro Studi Villa Montesca (Italië, Perugia)
2. I.I.S. Liceo Città di Pietro (Italië, Perugia)
3. Formacion Para el Desarrollo e Insercion, Sociedad Limitada - DEFOIN (Spanje)
4. Eurotraining Educational Organization (Griekenland)
5. ROC Van Amsterdam - ROCVA (Nederland)
6. European forum voor Vocational Education and Training - EFVET (België)
7. Associazione Euroform (Italië, Sicilië)
8. CESIE (Italië, Sicilië)

Het project richtte zich op het leren omgaan met diversiteit door mbo studenten. Het hoofddoel was de sociale inclusie van zowel medestudenten als hun toekomstige klanten. Dit doel is met name urgent in het licht van het groeiend aantal lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen (LHBTIQ) dat een open levensstijl heeft ontwikkeld, waardoor ze vaker dan in het verleden zichtbaar zijn voor professionals in alle sectoren. De tolerantie en professionaliteit van dienstverleners blijft mogelijk achter bij deze zelfemancipatie van LHBTI+ cliënten en klanten. Daarom is het noodzakelijk om studenten, maar ook leraren, op mbo's bij te scholen **met vaardigheden die te maken hebben met het ethisch en professioneel omgaan met seksuele en genderdiversiteit.**

Een van de instrumenten die in het SENSE-project zijn gekozen om discussie te bevorderen onder studenten en docenten die bij de activiteiten betrokken zijn, is dat van de **trigger-methodiek**. Daarmee verwijzen we naar instrumenten die worden gebruikt om een discussie tussen studenten te bevorderen. Het doel van een trigger is om aandacht te krijgen, interesse te wekken en inspiratie te bieden voor verdere discussie en debat. In eerdere (Nederlandse) projecten over seksuele en genderdiversiteit lieten ervaringen zien dat **interactief theater en korte videofilms** heel goed werken om mbo-studenten te betrekken. Het is duidelijk dat zulke triggers, die bedoeld zijn om emoties los te maken, nauw moeten worden afgestemd op de attitudes en context van de specifieke studentendoelgroep. Als dat niet het geval is, worden de triggers niet als betrouwbaar of authentiek beschouwd en zullen ze defensieve feedback oproepen. Dit is een belangrijke reden waarom we in dit project hebben besloten om mbo-studenten zélf te vragen om de triggers voor hun eigen instellingen te ontwikkelen.

Daarnaast kan het ontwikkelen van hun eigen triggers voor de instelling een belangrijke rol spelen bij het inschatten van de werkelijke behoeften en meningen van een studenten, en voor de studenten zelf zal het ontwikkelen van een trigger een waardevolle professionele ervaring zijn. Dit zijn vernieuwende elementen van deze methodiek.

Tot nu toe worden interactieve theatervoorstellingen en video's alleen ontwikkeld door professionele theatermakers en filmmakers, wat een hoge artistieke kwaliteit garandeert maar soms de pedagogische kwaliteit beperkt. En het inzetten van life theater is nu eenmaal duur en niet voor alle instellingen haalbaar.

Hoewel deze handleiding bedoeld is als een praktische gids voor het met uw studenten ontwikkelen van een trigger, is het belangrijk om te benadrukken dat elke culturele, sociale en educatieve omgeving uniek is en daarom hoogstwaarschijnlijk een unieke benadering van het onderwerp vereist. Hoewel de richtlijnen in de volgende hoofdstukken een nuttige basis zijn voor actie en discussie rond het onderwerp seksuele en genderdiversiteit, raden we aan de richtlijnen flexibel te gebruiken. Artistieke producten zijn niet de enige manieren om discussie los te kunnen maken. Zo besloten de studenten van het ROC van Amsterdam om niet alleen een videoclip te maken, maar ook een website voor mbo studenten die functioneert als vraagbaak over seksuele en genderdiversiteit. De vragen en antwoorden op die website kunnen ook als triggers voor discussie functioneren. Dit is maar een voorbeeld van een creatieve aanpak van het creëren van triggers.

Vergeet niet dat u uw studenten het best kent. U kunt daarom beter inschatten dan wij welke activiteit het beste werkt en hoe u deze het beste kunt uitvoeren. Met andere woorden, vertrouw deze gids, maar vertrouw ook uzelf terwijl hij zich voorbereidt om samen met uw studenten een trigger te ontwikkelen.

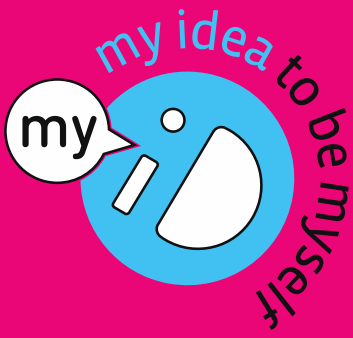
Hoe u deze gids gebruikt

De handleiding heeft zes hoofdstukken. Deze introductie is de eerste. Elk hoofdstuk hierna bespreekt een mogelijkheid om samen met studenten aan een of meer discussietriggers te werken.

2. Wees voorbereid – In dit hoofdstuk geven we enige achtergrondinformatie over LHBTI+ studenten, hun ervaring en anti-LHBTI+ attitudes in Europa. In dit hoofdstuk besteden we ook aandacht aan enkele van de meest voorkomende vooroordelen tegen seksuele diversiteit bij zowel volwassenen als jongeren. Mogelijk heeft uzelf ook last van dergelijke emoties of beelden. Dat is niet erg, iedereen heeft tot op zekere hoogte vooroordelen; wel is het belangrijk om je te realiseren hoe die uw begeleiding van studenten kunnen beïnvloeden.

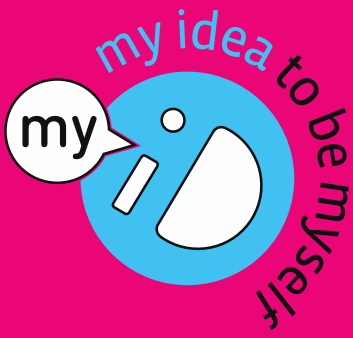
3. Trigger de trigger – Het feit dat we de trigger samen met studenten ontwikkelen, wil niet zeggen dat we automatisch hun behoeften weten. In dit hoofdstuk gaan we in op hoe je samen met je studenten een soort behoeftepeiling kunt doen, waardoor de te maken trigger gebaseerd is op de echte situatie van de studenten waarmee discussie wilt aangaan.

4. Werk met theater – Een van de beste manieren om samen met studenten aan een zeer authentiek het weer te werken, is theater. In dit hoofdstuk gaan we in op hoe je door middel van activistisch theater, namelijk de methode van “het theater van de onderdrukten” samen kunt werken aan triggerende theatervorm. Dit is vooral geschikt als je een relatief creatieve groep hebt en ook relatief veel tijd.

5. Maak een videoclip – In dit hoofdstuk geven we technische en praktische tips om een korte videoclip te maken. Dat kan op allerlei manieren, maar we gaan met name in op de techniek van een stop-motion filmpje, omdat dit makkelijk te maken is en de anonimiteit van de studenten garandeert.

6. Maak foto's of beeldende kunst – Tenslotte gaan we in op verschillende voorbeelden van het maken van een tentoonstelling van foto's of andere beeldende kunst. In dit hoofdstuk geven we vooral voorbeelden van projecten die in op een succesvolle manier hebben gedaan over andere onderwerpen.

2. Wees voorbereid

Ondanks belangrijke verbeteringen in de afgelopen decennia, hebben veel LHBTI+ nog steeds te maken met vormen van isolatie en discriminatie.

LHBTI+

De afkorting LHBTI+ staat voor “lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse en andere”. Nog even voor de helderheid:

Lesbisch = vrouwen die zich tot vrouwen aangetrokken voelen

Homo = mannen die zich tot mannen aangetrokken voelen

Biseksueel = mensen die zich aangetrokken voelen tot mannen en vrouwen

Transgender = mensen die hun lichaam willen veranderen of hebben veranderd naar een ander dan hun geboorte geslacht

Intersekse (conditie) = mensen die zijn geboren met een mix van vrouwelijke en mannelijke biologische kenmerken

plus = jongeren gebruiken tegenwoordig nog een hele serie andere labels om zichzelf te benoemen op het gebied van seksuele voorkeur, gedrag of gender (expressie). Kijk op

<https://www.itspronouncedmetrosexual.com/2013/01/a-comprehensive-list-of-lgbtq-term-definitions/> voor een zeer uitgebreide lijst van labels die jongeren tegenwoordig kunnen gebruiken.

In deze handleiding hebben wij het af en toe ook over cisgender heteroseksuele studenten.

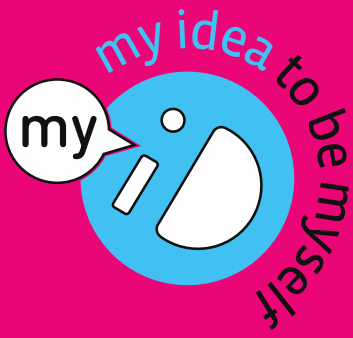
Cisgender = mensen die tevreden zijn en zich gedragen volgens het geslacht op hun geboorteakte, dus mannelijk of vrouwelijk

Heteroseksueel = mensen die vallen op iemand van het andere geslacht/gender

Doordat we één afkorting gebruiken lijkt het alsof het een groep gaat, maar eigenlijk gaat het over zes groepen of meer die elk hele eigen en vaak verschillende ervaringen hebben. Een ding wat ze allemaal gemeen hebben is dat onze cultuur is opgebouwd rond een complex van waarden en normen die we soms de “norm van heteroseksualiteit” noemen, of “heteronormativiteit”. In de reader bij de MijnID docententraining leggen we dit meer in detail uit. Het is onze overtuiging dat de maatschappij beter wordt als er geen norm van heteroseksualiteit meer is, maar als heteroseksualiteit, net als homoseksualiteit, biseksualiteit en verschillende soorten genders als normaal (als “norm”) worden beschouwd. Met andere woorden dat de norm is dat er nu eenmaal diversiteit is op het gebied van seksualiteit en gender.

Europees onderzoek

De toestand van LHBTI+ -personen is in Nederland al een stuk verbeterd in de afgelopen decennia, en ook op Europees niveau is het inmiddels erkend als legitieme mensenrechtenprobleem. De Europese Unie, de Raad van Europa en de Verenigde Naties roepen geregeld op tot het ontwikkelen en versterken van normen voor non-discriminatie en gelijkheid, ook voor de LHBTI+ -gemeenschap. In 2020 heeft de Europese Unie zelfs een aparte LHBTI+ strategie gepubliceerd. In deze paragraaf geven we enkele cijfers uit Europese onderzoeken.

Het bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Fundamental Rights Agency) ontwikkelde een enquête waarin de ervaringen van LHBTI+ in Europa werden onderzocht. In 2012 deden meer dan 90.000 respondenten uit alle EU-landen deel, dus dit is een zeer betrouwbare bron van vergelijkbare gegevens. Maar liefst **47% van de respondenten gaf aan zich persoonlijk gediscrimineerd of lastiggevallen te voelen** vanwege hun seksuele geaardheid in het jaar voorafgaand aan de enquête. Bovendien meldde 59% van hen dat de ondervonden intimidatie of discriminatie geheel of gedeeltelijk was gebaseerd op het feit dat ze werden gezien als LHBTI+ . Ten slotte bleek uit het onderzoek dat een verontrustende meerderheid van de respondenten **zelden intimidatie bij de autoriteiten meldt**, vooral omdat ze van mening waren dat rapportage niet tot daadwerkelijke positieve veranderingen zou leiden.

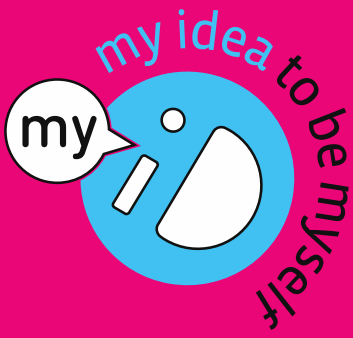
Over het algemeen toonde de enquête aan dat LHBTI+ -mensen in de EU met veel obstakels worden geconfronteerd om hun grondrechten volledig te kunnen uitoefenen . Belangrijk is dat een aanzienlijk aantal respondenten **niet bereid** bleek om **hun seksuele geaardheid openlijk te delen met hun naaste familie**, een resultaat dat erop wijst dat er ook aandacht moet worden besteed aan de psychologische gevolgen van het niet volledig kunnen leven binnen je familie.

Discriminatie op grond van seksuele identiteit komt vooral naar voren op het gebied van werkgelegenheid en **onderwijs** . 18% (een op de vijf) van de respondenten die de voorafgaande 12 maanden van onderwijs gebruikt gemaakt, voelde zich gediscrimineerd door schoolpersoneel omdat ze LHBTI+ waren . Een groot percentage (68%) had tijdens hun schooltijd vóór hun 18e negatieve opmerkingen gehoord of gezien, naar henzelf of omdat een klasgenoot werd gezien als LHBTI+ . Homo- of biseksuele mannen geven vaker aan dat ze hun seksuele voorkeur verbergen tijdens hun schooltijd dan lesbische of biseksuele vrouwelijke respondenten.

Transgender studenten hebben het over de hele linie nog veel zwaarder dan een homo- of biseksuele leeftijdsgenoten. Ook afwijken van stereotype verwachtingen van mannelijkheid of vrouwelijkheid levert vaak discriminatie op.

“We zien dat LHBTI + -studenten aanzienlijk lijden onder de negatieve reactie van hun familie op hun seksuele geaardheid. Enkele weken geleden hebben we psychologische hulp geboden aan twee lesbische studenten die door hun ouders te horen kregen dat ze liever kinderen in de maffia hadden dan dat ze lesbisch waren. ”

Leraar en vader van een vakschool in Palermo (Italië) , 2019.

“Een homostudent die hier regelmatig door zijn leeftijdsgenoten wordt gepest, kwam ineens met het verzonden verhaal dat hij seks had met een meisje en dat ze nu zwanger is. Ik ben ervan overtuigd dat hij zich gedwongen voelde om dit verhaal te verzinnen in een wanhopige poging om geaccepteerd te worden en om een einde te maken aan dagelijkse pesterijen. ”

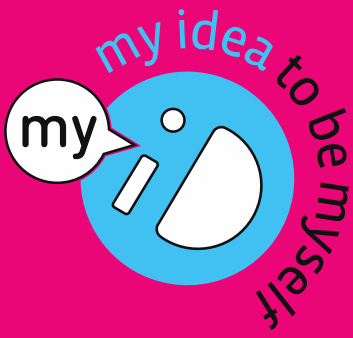
Docent en mentor van een vakschool in Palermo (Italië), 2019.

In 2018 publiceerde de Raad van Europa het rapport **Veilig op school: reacties in de onderwijssector op geweld op basis van seksuele geaardheid, genderidentiteit / expressie of geslachtskenmerken in Europa**, dat gegevens bevat over pesten op Europese scholen op basis van seksuele identiteit en geaardheid, evenals aanbevelingen per land met betrekking tot nationaal beleid om discriminatie van LHBTI+ -mensen aan te pakken .

Het rapport behandelt de noodzaak om te reageren op geweld op basis van seksuele geaardheid, genderidentiteit / -expressie of geslachtskenmerken (op **SOGIESC gebaseerd geweld**), en definieert het als "een vorm van gendergerelateerd geweld dat gericht is op degenen lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender of interseksueel zijn (LHBTI+). Het kan psychologisch, fysiek of seksueel zijn, en kan voorkomen op school, rond school, op weg naar school of online ” (Veilig op school rapport, p.9). De effecten van SOGIESC-gebaseerde geweld variëren van **fysieke en psychische schade** aan zowel slachtoffers als daders / waarnemers (angst, stress, depressie, suïcidale gedachten en neigingen), om **lagere onderwijsprestaties, een hoger niveau van voortijdig schoolverlaten, slechtere studieresultaten en leermoeilijkheden** . De impact op langere termijn manifesteert zich echter ook op andere gebieden van het professionele en persoonlijke leven van de slachtoffers , resulterend in **slechte prestaties op het werk**, moeilijkheden bij het **aangaan** en onderhouden van zinvolle en gezonde relaties, en een groter risico **op antisociale** relaties en / of **crimineel gedrag**.

Het rapport vond de volgende belangrijke resultaten en trends in heel Europa, die hier het vermelden waard zijn (Safe at school report, p.10):

- Op SOGIESC gebaseerd geweld komt in alle Europese landen voor, onafhankelijk van de sociaaleconomische, culturele en politieke context.
- LHBTI+ studenten hebben te maken met een aanzienlijk hogere mate van discriminatie en pesten in vergelijking met hun niet- LHBTI+ medestudenten.
- De meest voorkomende vormen van geweld tegen LHBTI+ zijn verbale discriminatie en pesten.

- Onder de LHBTI+ -subcategorieën rapporteren transgender- en homoseksuele (jongens) studenten de hoogste mate van slachtofferschap en ervaren geweld. Maar lesbische en biseksuele meisjes worden extra getroffen door een dubbele discriminatie op basis van hun geslacht.
- Dit soort geweld raakt iedereen, met inbegrip van die gepest of gediscrimineerd worden omdat ze zelf niet LHBTI+ zijn maar wel daarvoor worden aangezien.
- Geweld op basis van SOGIOESC wordt consequent onder gerapporteerd vanwege angst voor repercussies, en een algemeen gebrek aan vertrouwen in het vermogen van autoriteiten om te zorgen voor een positieve verandering naar de melding. Daarnaast is er een neiging om geweld en intimidatie rond seksuele geaardheid en genderidentiteit te normaliseren; zo wordt op scholen homoschelden of iemand uitmaken voor verwijfd of mietje vaak nog steeds als een normaal en niet schadelijk gezien.

Nederlands onderzoek

In de recente mbo Veiligheidsmonitor werd geconstateerd dat de veiligheid in het Nederlands mbo erg hoog is, met de notabele uitzondering van de veiligheid van LHBTI+ studenten.

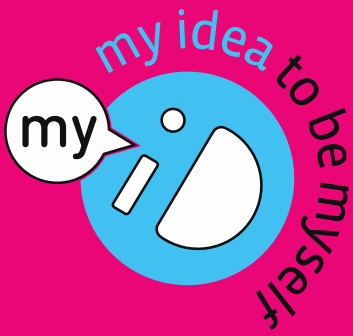
In 2014 werd daarnaast een wat diepgaander onderzoek gedaan naar seksuele en genderdiversiteit onder 2828 studenten en 159 docenten (Dankmeijer, 2014). Deze mensen werden onderzocht door middel van vragenlijsten, maar ook werden er meer dan 100 gesprekken met focusgroepen gevoerd. Het rapport heet "Het probleem is soms erger dan het lijkt". Dit is een citaat van een 21-jarige transseksuele student uit Rotterdam die daarmee wilde aangeven dat seksuele diversiteit op mbo's zelden besproken wordt, maar dat achter dit stilzwijgen grote verschillen van mening en sterke emoties en vooroordelen van studenten schuilgaan. En in aansluiting daarop dat er een onvermogen is van veel docenten om hier adequaat mee om te gaan.

Uit dit onderzoek bleek dat circa 15-30% van de mbo studenten negatief staat ten opzichte van lesbische, homo, biseksuele en transgender (LHBT) medestudenten. Een deel van de mbo studenten is toleranter dan de leerlingen in het voortonderwijs, maar een ander deel is juist meer homofoob. Het grote verschil is dat mbo studenten minder onzeker zijn over hun houding. Dit uit zich in soms sterke uiteenlopende meningen, die met de nodige hardheid geuit kan worden. Circa 15% van de studenten neemt zich voor om ook in de latere beroeps carrière LHBT cliënten of klanten negatief of afwerend te behandelen.

De docenten hebben moeite om op een adequate manier om te gaan met de soms sterke meningsverschillen en religieuze/culturele gevoede emoties. Ze zetten daarom - en ook uit tijdgebrek - liever externe voorlichting in, dan ze zelf aan de slag gaan. Mentoren vinden het lastig om het beleid rond omgangsvormen te beïnvloeden. Hun werksfeer beperkt zich vooral tot individuele coaching van studenten en groepsgesprekken over loopbaanoriëntatie. Het is onduidelijk wie er verantwoordelijk is voor burgerschap en omgangsvormen op instituutniveau.

De meeste docenten en LHBT studenten pleiten voor verbetering via een combinatie van maatregelen. De heterostudenten zijn daar meer verdeeld over vinden vaker dat er niets hoeft te gebeuren.

Het onderzoek uit 2014 leidde tot een serie projecten rond seksuele en genderdiversiteit in het mbo door COC Nederland, EduDivers, en Theater AanZ. In deze projecten werden succesvolle methodiek voor training en

begeleiding ontwikkeld met als doel om sensitiviteit voor seksuele en genderdiversiteit in opleidingen te integreren. Het internationale SENSE-project is bedoeld als het uittesten van deze methodiek in andere landen.

Zelfreflectie

Als opvoeder en als leraar krijgt u mogelijk rechtstreeks te maken met negatieve opmerkingen, discriminatie of zelfs geweld ten opzichte van LHBTI+ studenten, of toekomstige LHBTI+ cliënten. In de MijnID docententraining hebben we uitgelegd hoe zulk negatief gedrag gebaseerd is op negatieve attitudes die vervolgens weer gebaseerd zijn op negatieve emoties, die voort kunnen komen uit instinctieve vecht of vlucht reacties. Heftige of juist onderkoelde negatieve uitingen kunnen confronterend zijn voor docenten. Ook als docent ervaar je dan een gevoel van dreiging of verontwaardiging, kortom ook een vecht of vlucht impuls. Hoe ga je daarmee om?

Het vinden van de meest effectieve en veiligste manier om met situaties van onverdraagzaamheid en geweld met studenten om te gaan, kan overweldigend en vragen oproepen; het is ook emotioneel uitdagend. Dat kan te maken hebben met uw eigen waarden en normen, maar ook met uw overtuigingen over hoe een docent zich dient te gedragen. Zo vinden veel docenten dat ze antwoord moeten hebben op alle vragen, of dat ze hun eigen mening niet mogen laten merken, of dat het onprofessioneel is om enige emotie in de klas te laten zien. Zulke overtuigingen en angsten beïnvloeden de lessen van alle docenten. Het is belangrijk om u daarvan bewust te zijn, en in te schatten hoe u er speciaal in uitdagende situaties mee om kunt gaan.

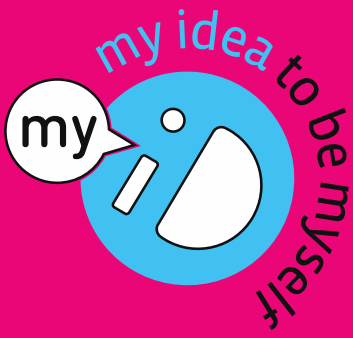
In de focusgroepen en interviews uitgevoerd die de partners van het SENSE-project delen, bleek dat er ook onder docenten vaak een soms onbewuste afstand bestaat naar LHBTI+ mensen. Het bleek ook dat een dergelijke vooringenomenheid niet alleen aanwezig is bij mensen die openlijk tegen LHBTI+ zijn, maar ook bij mensen die niet *per se* tegen seksuele diversiteit zijn. Dit wordt wel een impliciet vooroordeel genoemd (implicit bias). De Harvard universiteit heeft testen ontwikkeld om zulke impliciete vooroordelen te meten. Als u nieuwsgierig bent hoe u scoort op zo'n test, ga dan eens naar <https://implicit.harvard.edu/implicit/takeatest.html> en probeer de "Sexuality IAT" of de "Transgender IAT". (IAT = Implicit Association Test).

Een negatieve uitslag op zo'n test is op zich geen probleem; het is niet een veroordeling. Wel geeft een impliciete associatietest aan dat u misschien bepaalde vooronderstellingen hebt, die onder de oppervlakte speelt, en daardoor mogelijk via uw persoonlijkheid en opmerkingen toch bij studenten merkbaar is. Het kan dus zijn dat u aan de oppervlakte graag iets wil doen tegen LHBTI+ discriminatie, aan de slag gaat met het samen met studenten ontwikkelen van een trigger voor discussie, en dan tijdens dit proces toch aanloopt tegen een onbewuste vooringenomenheid bij uzelf. Het erkennen daarvan is de allereerste stap om een efficiënte triggertechnologie te ontwikkelen en meer in het algemeen om een inclusieve schoolomgeving op te bouwen.

Een andere manier om voor uzelf na te gaan of u vooringenomen bent, is om de volgende vragen voor uzelf oprecht te beantwoorden:

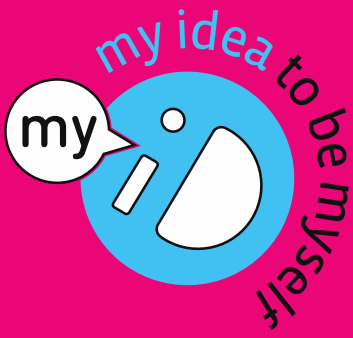

Stel uzelf vragen over eventuele verborgen vooringenomenheid die u mogelijk heeft met betrekking tot seksuele diversiteit

VRAAG JEZELF

- Wanneer hoorde u voor het eerst een negatieve boodschap tegen LHBTI+ -mensen?
- Hoe reageert u in uw dagelijkse leven als u iets negatiefs over LHBTI+ hoort, zoals schelden?
- Heeft u ooit grappen gemaakt of gehoord waarin LHBTI+ belachelijk worden gemaakt?
- Hoe zou u reageren als een LHBTI+ persoon u 's avonds zou benaderen in een plaatselijke bar?
- Zou u (altijd) opkomen voor een gepeste LHBTI+ persoon? Zo nee, waarom niet?
- Hoe zou u reageren als een transgender u om professionele hulp zou vragen?
- Hoe zou u reageren als uw zoon of beste vriend u zou vertellen dat ze LHBTI+ zijn?
- Zou u een LHBTI+ collega even professioneel vinden als een niet-LHBTI+ collega?

3. Trigger de trigger

De uitdrukking “trigger methode” in het SENSE-project verwijst naar **instrumenten die worden gebruikt om een discussie tussen studenten op gang te brengen.**

Het doel van een trigger is om aandacht te krijgen, interesse te wekken en inspiratie te bieden voor een kritische en bewuste discussie over een bepaald onderwerp. In het specifieke geval van dit project moet de ontwikkelde trigger methodiek reflectie bevorderen - zowel op individueel, klas- als schoolniveau - en discussie over de kwestie van seksuele en genderdiversiteit.

De ervaring die is opgedaan met eerdere projecten over seksuele en genderdiversiteit laat zien dat **interactieve methodologieën**, en in het bijzonder artistieke interventies, goed werken om mbo studenten te betrekken bij dit voor hen vaak sensitief thema. Men kan een externe theatergroep inhuren, of ergens een film vandaan halen, maar een ons project was er behoefte om **de trigger methodiek af te stemmen op de specifieke behoeften, contexten en verwachtingen van de studenten in specifieke instellingen en opleidingen binnen de instellingen. bij de activiteit betrokken is.**

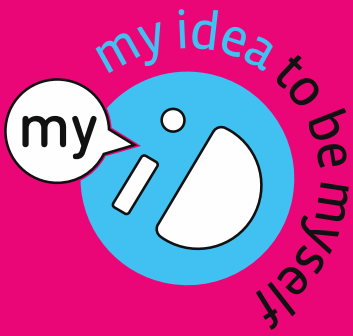
In sommige participatieve benaderingen gaat men er vanuit dat jongeren zelf hun situatie goed kennen, en dat je tijdens de participatie zuiver kunt vertrouwen op hun eerste inbreng om tot een interventie te komen die alle jongeren zal aanspreken. Daar gaan wij niet vanuit. Ten eerste denken we dat LHBTI+ studenten mogelijk een heel ander idee hebben over welke interventies nodig zijn om cisgender heteroseksuele studenten aan de praat te krijgen en waarover, dan de andere studenten in hun opleiding. We hebben ook in projecten al vaak meegemaakt dat als we springers laten maken door cisgender heteroseksuele studenten die we niet hebben voorbereid op het thema seksuele en genderdiversiteit, we mogelijk te maken krijgen met minicampagnes die vooroordelen bevestigen of te oppervlakkig zijn om een echte discussie aan te jagen.

Om deze redenen hebben we in het SENSE-project als eerste stap bij het maken van een trigger een behoeftepeiling ingevoerd. Dit is dus een behoeftepeiling die we met een groep studenten doen onder andere studenten, om erachter te komen welke oordelen, vooroordelen, emoties en behoeften ze hebben. Op basis van zulke informatie is het makkelijker om iets creatiefs te bedenken waardoor we de studenten aan de praat kunnen krijgen.

De behoeftepeiling bestaat uit het houden van interviews of gesprekken in focusgroepen. Zulke interviews of groepsgesprekken kunt u doen met een vooraf geselecteerde groep studenten die zich als vrijwilliger hebben opgegeven om samen te werken aan een discussietrigger. In het SENSE project hebben we in Nederland gewerkt met vooral LHBTI+ studenten, in de andere landen ging het om cisgender heteroseksuele studenten.

Onderzoek de overtuigingen, vooroordelen, angsten en gedachten over seksuele diversiteit onder de studenten

De interviews of gesprekken hoeven geen zware vorm van onderzoek te zijn. Het kan bijvoorbeeld gaan om vijf interviews met studenten die gekozen zijn omdat ze een uiteenlopende achtergrond hebben, of om een of twee focusgroepen met een mix aan studenten. Er wordt geen uitgebreid verslag gemaakt van deze bijeenkomsten, maar het is wel interessant om typerende opmerkingen zo letterlijk mogelijk op te schrijven. Zulke opmerkingen kunnen later gebruikt worden als materiaal in een theatervoorstelling of een filmpje.

Vragen voor interview of focusgroep

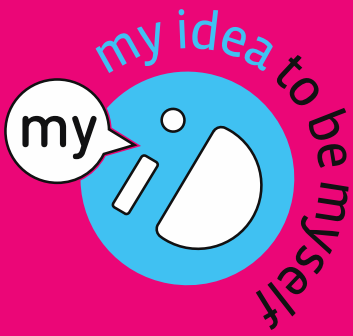
Het is handig om een interview of een focusgroepen eerst algemeen te beginnen, en daarna in te zoomen op seksualiteit. In het SENSE project gebruikten we volgende vragen op de volgende pagina. Die vragen kan je letterlijk stellen, maar je kunt ook een interview doen in de lijn van die vragen, dus niet alle vragen letterlijk stellen.

Algemene vragen

1. Wat studeer je in deze beroepsopleiding?
2. Hoe lang studeer je hier al? Wat was je voorgaande opleiding/school? Ben je van studie veranderd? Waarom?
3. Kun je me vertellen wat je het leukst vindt aan deze school/opleiding? (Probeer praktische voorbeelden te krijgen, over de opleiding, maar ook de omgang met andere studenten en leraren)
4. Kun je vertellen wat je zou kunnen verbeteren aan je ervaring als student hier? (Probeer ook ze praktische dingen te laten noemen, vooral over de manier waarop de student met collega's en / of leraren omgaat).
5. Wat is je droombaan en waarom? Denk je dat deze opleiding helpt om te bereiken wat je wilt worden? (Pas deze vraag aan op de antwoorden die ze eerder gaven op de vragen over de opleiding en hun ambities voor een baan).
6. Welke kenmerken heeft een goede professional in de baan die je zoekt? Vrouwen en mannen zijn op sommige punten anders, welke invloed heeft dat volgens jou op de manier waarop ze in deze baan werken? (Met deze vraag begin je te verkennen of de geïnterviewde bepaalde vooroordelen heeft over gender).

Vragen over seksuele diversiteit

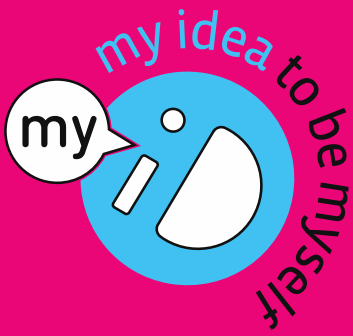
7. Wat is je sekse/gender?
8. Heb je ooit gehoord van de uitdrukking "seksuele diversiteit"? Zo ja, in welke context en onder welke omstandigheden? (Als de student antwoordt "ja", probeer dan uit te vinden hoe ze voor het eerst die term hoorden en hoe ze reageerden, en wat ze nu vinden).
9. Welke eerste gedachte krijg je als ik dit woord zeg: "homoseksueel"?
10. Welke eerste gedachte krijg je als ik dit woord zeg: "transgender"?
11. Kan volgens jou een man zich aangetrokken voelen tot een andere man? (Als de student niet meteen antwoord, wacht dan even af. Als het antwoord "nee" is, vraag dan waarom men dat vindt).
12. Kan volgens jou een vrouw man zich aangetrokken voelen tot een andere vrouw? (Als de student niet meteen antwoord, wacht dan even af. Als het antwoord "nee" is, vraag dan waarom men dat vindt).
13. Kan volgens jou iemand zich zowel aangetrokken voelen tot mannen als tot vrouwen? (Als de student niet meteen antwoord, wacht dan even af. Als het antwoord "nee" is, vraag dan waarom men dat vindt).
14. Probeer om te vragen van de student, afhankelijk van de mbo opleiding die ze doen, of ze ooit te maken hebben gehad met homoseksuele of transgender cliënten, en welke indrukken ze daarvan hebben.
15. Is er aandacht voor seksuele diversiteit in jouw opleiding? Vind je de manier waarop dat gebeurt positief, negatief, nuttig?

16. Leg kort uit wat LHBTI betekent (Lesbisch, Homo, Biseksueel, Transgender, Interseksueel). Vraag: Hoe ga je om, of zou je omgaan met LHBTI-klienten of -cliënten? Je kunt eerst de volgende opties vragen en daarna doorvragen naar waarom.
- Ik behandel ze liever niet
 - Ik zal correct maar afstandelijk zijn
 - Ik zal ze hetzelfde benaderen als andere cliënten, maar geen rekening houden met verschillen
 - Ik zal rekening houden met hun specifieke situatie en wensen
17. Moet de school iets doen om de situatie voor LHBTI studenten te verbeteren? Wat? (als ze niet met ideeën komen, vraag dan wat ze denken van:
- maatregelen tegen pesten en homoschelden
 - aandacht in het leerplan (en welke aandacht dan)
 - studentenbegeleiding
 - een schoolclub voor LHBTI studenten en studenten die hen willen helpen (een Gender & Sexuality Alliance; GSA)
 - andere activiteiten zoals symbolen op school?
- Bij geen enkele reactie, waarom geen maatregelen?
18. Wat betekent het woord “normaal” voor jou? Wat is “normaal”?
19. Wat betekent “anders zijn” voor jou? Heb je zelf wel eens de ervaring gehad “anders” te zijn of anders behandeld te zijn dan anderen? (Probeer praktische voorbeelden te krijgen van ervaringen met anders zijn, en wat het verschil is met wat de student ervaart als “normaal”, bijvoorbeeld qua gedrag, keuzes, lifestyle, enzovoorts. Probeer tijdens de discussie te begrijpen of het begrip “normaal” voor de student zuiver eigen keuzes zijn of dat er ook externe invloeden zijn, zoals familie, vrienden, de maatschappij. Meestal spelen externe “normen” een rol in wat men “normaal” vindt).
20. Hoe denk je dat de mbo schoolomgeving van dit instituut je kan helpen je beter te voelen over je eigen identiteit?
21. Wat betekent “seksuele identiteit” voor jou?
22. Aan het eind van interview kan je studenten vragen om hun demografische gegevens: leeftijd en opleidingsrichting.

Tot zover onze praktische suggesties voor het doen van interviews of focusgroepen.

Hierna willen we nader ingaan op hoe u als docent een goede omgeving kan creëren om met een groep studenten te werken aan de trigger .

[1] Praat erover en creëer een veilige omgeving

In hoofdstuk 2 “Wees voorbereid” van deze gids werd het belang van het verzamelen van meer informatie over de ervaringen van LHBTI+ -mensen besproken. Het is minstens zo belangrijk om deze kennis met uw klas te delen, omdat dit helpt om concepten en betekenissen rond seksuele diversiteit te normaliseren. U kunt uw studenten helpen zich in te leven in gemarginaliseerde groepen, en een zeer efficiënte manier om dit te doen is door over hen te praten.

Een deel van het probleem met discriminatie op grond van seksuele en genderdiversiteit in het onderwijs is dat leraren, mentoren en curricula weinig aandacht besteden aan de LHBTI+ -cultuur en -mensen. Studenten worden zelden geconfronteerd met vragen over de betekenis van seksuele voorkeur en genderidentiteit. Uit onderzoek blijkt dat **als die aandacht er wel is, dit eraan bijdraagt dat LHBTI+ leerlingen en studenten zich minder geïsoleerd voelen en minder gediscrimineerd worden.**

Het kan zijn dat leerlingen weerstand voelen als er in de klas een gesprek over seksuele of genderdiversiteit wordt gestart. Sommige studenten kunnen bijvoorbeeld gaan lachen en grappen maken over het onderwerp, of de spot drijven met een medestudent die LHBTI+ is of als zodanig wordt gezien. **Let altijd op het psychologische welzijn van met name LHBTI+ -studenten in uw klas wanneer u over seksuele en genderdiversiteit praat, en denk aan de gevolgen die onaangename reacties van andere studenten op hen kunnen hebben.**

Studenten melden dat ze zelden ze over LHBTI+ -mensen en -thema's hebben geleerd. Uit een onderzoek onder meer dan 3700 leerlingen op middelbare scholen in Groot-Brittannië, uitgevoerd door de LHBT organisatie Stonewall in 2017, bleek dat twee op de vijf LHBTI+ -studenten nooit iets over LHBTI+ -aangelegenheden wordt geleerd op school of universiteit; drie op de vier hebben nooit iets over biseksualiteit geleerd, en drie op de vier hebben nooit besproken wat transseksualiteit betekent.

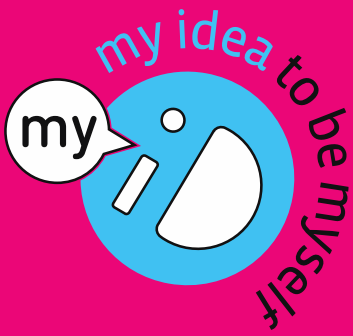
Nooit over het onderwerp praten, vergroot het algemene gevoel onder studenten dat LHBTI+ -mensen en -cultuur niet echt bestaan, of dat het thema niet openlijk genoemd mag worden. Uiteindelijk belet het scholen en hun leerlingen om diversiteit te waarderen.

Om deze reden is het belangrijk om een werkomgeving voor uw trigger te creëren die veilig aanvoelt voor uw studenten. Hier zijn enkele eenvoudige stappen die u kunt nemen om mee te beginnen:

1. Het is misschien niet haalbaar of mogelijk om de hele klas te betrekken bij de ontwikkeling van de trigger methode. Sommige studenten zijn misschien niet ruimdenkend of volwassen genoeg om aan het groepswork deel te nemen. Het is geen goed idee om onwillige studenten tot deze activiteit te dwingen.

Houd rekening met de psychologische gevolgen van (niet) praten over seksuele diversiteit voor LHBTI+ studenten in uw klas

Maak het ontwikkelen van 12 jaar daarom niet tot verplicht onderdeel van het curriculum. Zorg dat het een leuke activiteit wordt waarbij de betrokken studenten waarden en principes delen, anders is het eindproduct misschien niet effectief. U kunt daarom beginnen met het zoeken en vragen van een groepje studenten uit een klas of uit meerdere klassen om aan de trigger te werken. Vraag hen hoe zij zich hun deelname voorstellen. Bijvoorbeeld of zij zich in staat voelen om de activiteit zelfstandig als groep uit te voeren, of dat zij liever hebben dat u het proces begeleidt – en hoe. U kunt ook vragen aan welk soort eindproduct ze denken. Sommige studenten voelen zich misschien niet op hun gemak bij een product dat niet anoniem is, bijvoorbeeld de video waarin ze zelf moeten optreden. In zo'n geval is het beter om iets te bedenken dat voor een hogere mate van anonimiteit zorgt, zoals een animatiefilm of online campagne.

2. Stel vanaf het begin basisregels voor omgangsvormen vast met de triggerontwikkelingsgroep. Zorg er bijvoorbeeld voor dat er binnen de groep openlijk gesproken kan worden over wat je bezighoudt en voelt, maar dat deze opmerkingen niet met anderen gedeeld zullen worden.
3. Bespreek actief manieren om de veiligheid en wederzijdse zorg te handhaven met de groep.

[2] Maak het eenvoudig en feestelijk

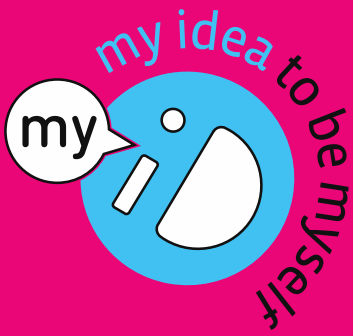
Het is niet nodig om het te ingewikkeld te maken. Hoewel het presenteren van gevoelige onderwerpen in een groep met vooral jongere studenten zeker een uitdaging kan zijn en gecompliceerde reacties kan oproepen, is het belangrijk om te begrijpen dat het integreren van discussies over seksuele voorkeur en gender identiteit niet op zich geproblematiseerd moet worden.

Hoe meer studenten over een bepaald onderwerp horen, hoe meer van hen wordt gevraagd kritisch na te denken over onderwerpen van menselijk en maatschappelijk belang, des te minder zal het hen vreemd of ongebruikelijk in de oren klinken. Vergeet niet dat u als opvoeder werkt met jongeren die op een dag volledig actieve professionals zullen zijn en dagelijks contact hebben met een grote verscheidenheid aan klanten (of cliënten of patiënten, afhankelijk van de mbo opleiding). Dit kunnen ook mensen zijn die niet heteroseksueel zijn of die zich niet noodzakelijk identificeren met het label man of vrouw, zoals dat op hun geboortebewijs staat. Het vermogen van studenten om ethisch en bewust om te gaan met seksueel diverse mensen zal hoogstwaarschijnlijk een positieve invloed hebben op hun houding ten opzichte van andere vormen van erkende diversiteit, zoals fysieke en / of mentale handicap, culturele diversiteit, enz.

U kunt bijvoorbeeld tijdens een les proberen de relevante links naar LHBTI+ -mensen, ervaringen of thema's te identificeren door populaire en positieve LHBTI+ -personages of rolmodellen te

Door uw studenten te helpen respectvol te zijn voor seksuele diversiteit, zullen ze ook respect hebben voor andere vormen van diversiteit

citeren. Of u kunt het personeel van het documentatiecentrum vragen om literatuur of ander materiaal op te nemen over seksuele en genderdiversiteit.

[3] Veel plezier

Het creëren van een triggermethode moet uiteindelijk iets luchtigs en plezierigs zijn voor zowel jou als je studenten. Onthoud ook dat je niemand iets kan leren tegen hun wil; informatie wordt niet opgenomen als mensen weezin hebben tegen bepaalde informatie. De trigger kan dus niet bestaan uit het opdringen van informatie. Als de trigger zelf met plezier gemaakt is, en met plezier wordt uitgevoerd in klassen, dan is de kans ook groter dat studenten met weerstand meer in een positieve stemming raken en gemotiveerd worden om mee te doen aan een dialoog.

Het succes van een triggermethode zal afhangen van de betrokkenheid van leerlingen die bereidwillig deelnemen aan de activiteit, omdat ze het belangrijk vinden om te praten over seksuele diversiteit en identiteit, en dat ze op die manier kunnen bijdragen aan het verbeteren van hun schoolomgeving.

[4] Verander studenten in activisten

Studenten begeleiden bij de ontwikkeling van een triggermethode over seksuele en genderdiversiteit betekent dat u hen helpt overschakelen van een passieve positie van "passieve ontvangers van kennis" naar een actieve positie van "creatieve makers van kritische inhoud". Alle studenten in de ontwikkelgroep, zowel LHBTI+ als niet, moeten het gevoel hebben dat ze een rol kunnen spelen bij het **creëren** van een product dat het belang weerspiegelt van het aanpakken van sociale kwesties zoals gender en seksuele diversiteit.

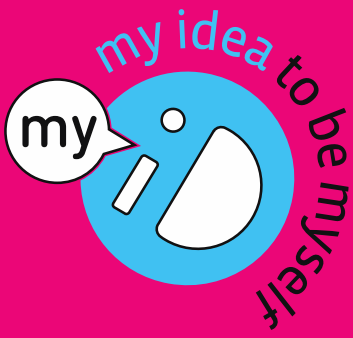
Om dit te doen, is het een voorwaarde dat studenten eerst leren hoe ze hun eigen ideeën op een respectvolle manier met anderen kunnen communiceren, en om op een constructieve en veilige manier feedback te geven op de mening van anderen. Met andere woorden, de groep studenten die actief de trigger zal ontwikkelen, **moet een veilige omgeving creëren waarin wordt samengewerkt, waar studenten zich vrij kunnen voelen om hun gedachten te uiten**, zowel positieve als negatieve, hun angsten en verbazing, zowel individueel als een groep.

De voordelen van samenwerkend leren zowel op individueel als op groepsniveau zijn bevestigd door een overvloed aan analyses en auteurs. Het wordt algemeen erkend als een effectieve onderwijspraktijk om studenten te helpen teamworkvaardigheden te ontwikkelen (Curseu et al. 2017, Cohen 1994). Zoals Kirschner opmerkte (2009),

vergemakkelijken samenwerkingsvormen van leren de overdracht van kennis door middel van sociale interactie en delen, waardoor de cognitieve belasting van de individuele leerling wordt verminderd.

Jullie trigger methode moet zo gemaakt zijn dat je met de trigger de discussie in andere klassen kunt losmaken.

Een van de meest cruciale voordelen van samenwerkend leren is de aard ervan op groepsniveau, waarbij studenten wordt gevraagd om een bepaalde onderwijstaak uit te voeren, of om na te denken over en te debatteren over een onderwerp, in groepen. Dit stelt hen in staat om kennis te verwerven en te bekritisieren, terwijl ze tegelijkertijd hun teamworkvaardigheden oefenen door middel van sociale interactie.

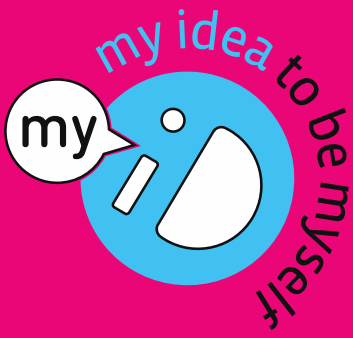
Als u studenten gaat begeleiden bij het creëren van een product dat reflecteert op seksuele en genderdiversiteit, beseft u al snel dat samenwerking en teamwork sleutelementen zijn voor deze activiteit. Het artistieke product dat u en uw klas zullen produceren, kan worden gehaald uit een breed scala aan kunstmethoden en -technieken, en de keuze hangt af van elementen zoals: de specifieke vaardigheden van je leerlingen (je weet misschien dat sommige van je leerlingen getalenteerd zijn) in beeldende kunsten zoals tekenen / schilderen / fotografie, of van andere artistieke mogelijkheden men niet kan laten zien waarop gereageerd kan worden.

De gunstige effecten van het toepassen van kunst bij jongeren om reflectie op gang te brengen, zijn talrijk. Misschien wel het belangrijkste voordeel is dat studenten actieve deelnemers zijn in het creatieve proces, van de begin- tot de laatste fase van het productieproces, ongeacht welk artistiek middel je uiteindelijk gebruikt. Voor het doel van het SENSE-project is het echter cruciaal om te onthouden dat het product dat u laat maken, wordt getoond aan andere klassen die niet direct aan het creatieve proces hebben deelgenomen. Deze toekomstige gebruikers van de trigger hebben mogelijk niet de kans gehad om eerder te praten over seksuele en genderdiversiteit. De trigger mag er daarom niet van uitgaan dat er voorkennis is.

We hebben een aantal voorwaarden bedacht voor een goede trigger:

Houd er rekening mee dat een effectieve trigger aan de volgende criteria moet voldoen:

- 1. De trigger duurt tussen de 5 en 30 minuten; er moet binnen een gewone les van 1,5 tot 2 uur tijd overblijven om een goede discussie te voeren.**
- 2. De trigger moet aansluiten bij de bestaande interesses van studenten, emoties en meningen oproepen, maar het confronteert studenten niet zodanig dat ze zich emotioneel afsluiten.**
- 3. Ga er niet vanuit dat de studenten voor wie de trigger getoond wordt, enige voorkennis hebben, maar beginnen trigger ook niet met het aanbieden van kennis.**
- 4. Het doel van de trigger is het starten van een discussie over het omgaan met seksuele en genderdiversiteit (LHBTI+ cliënten of klanten).**

4. Werk met het theater

In de volgende hoofdstukken worden drie verschillende artistieke mogelijkheden gepresenteerd die u kunt toepassen (theater, stop-motion video en fotografie). Er zijn natuurlijk nog wel andere artistieke methoden die u zou kunnen gebruiken, zoals andere vormen van film of muziek. Welk product u ook maakt, het volgen van de stappen in deze gids zal u hopelijk helpen om een ethisch verantwoorde en psychologisch veilige basis te hebben wanneer u met uw studenten werkt aan seksuele en genderdiversiteit.

Theater van de onderdrukten

“Theater van de onderdrukten” is een vorm van interactief onderwijs waarbij theater wordt gebruikt als instrument voor sociale verandering. De techniek is oorspronkelijk bedacht door de Braziliaanse kunstenaar en genomineerde voor de Nobelprijs voor de vrede, **Augusto Boal** (1931-2009). Hij bedacht de vorm oorspronkelijk als vreedzame revolutionaire methode om samen met de boeren- en arbeidersbevolking in Latijns-Amerika te werken aan een emancipatie.

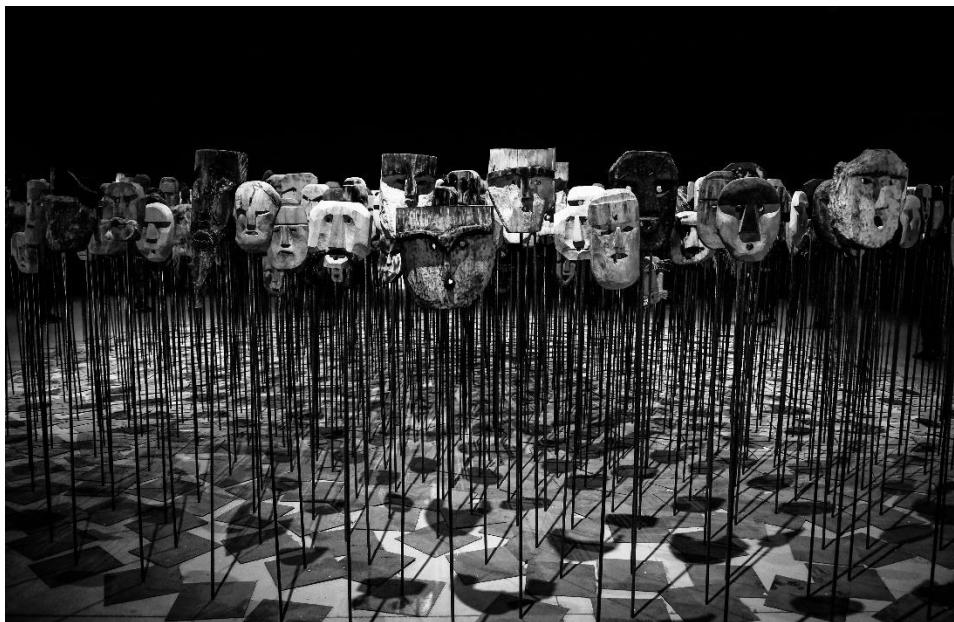
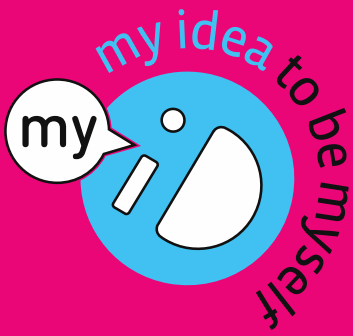

Foto door [Francesco Ungaro](#) via [Pexels](#)

Tegenwoordig wordt Theater van de onderdrukten over de hele wereld op grote schaal toegepast als een instrument voor sociaal en politiek activisme, conflictoplossing en gemeenschapsbetrokkenheid. Het werkt bijzonder goed met gemarginaliseerde gemeenschappen in de samenleving, evenals met sociale groepen die te maken hebben met sociaaleconomisch of cultureel isolement, of door ernstige vormen of schending van rechten. Het doel van de voorstellingen van Theatre of the Oppressed is het bevorderen van reflectie bij de bredere bevolking over de toestand van de meest kwetsbaren, door hen rechtstreeks bij de voorstellingen te betrekken en

door dit gezamenlijke werk tastbare positieve verandering teweeg te brengen op het gebied van wetgeving, politiek of ideologie.

Deze vorm van interactief theater nodigt uit tot kritisch denken, verandert het publiek in een actieve deelnemer aan de voorstelling, die wordt uitgenodigd om op het podium samen te zoeken naar oplossingen en alternatieve antwoorden voor een bepaald maatschappelijk probleem. Het hoofddoel van deze voorstellingen is om een bepaald maatschappelijk probleem te analyseren en kritisch te bespreken, in plaats van het passief te beschrijven of voor te stellen aan een passief publiek.

Enkele van de technieken van Theater van de onderdrukten, waar u met uw klas inspiratie uit kunt halen, zijn onder meer:

BEELDEN THEATER

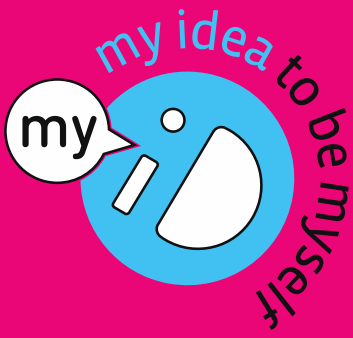
Deelnemers gebruiken hun eigen lichaam en dat van anderen, als 'klei' om 'menselijke sculpturen' te creëren, d.w.z. bevroren of bewegende beelden die hun gevoelens, ideeën, angsten, onderdrukkingen en verwachtingen over het te analyseren probleem uitdrukken. Het is een participatieve oefening, vaak ook gepaard met improvisatie, en waarbij deelnemers reflecteren op hun lichaam als communicatiemiddel. In deze context wordt de menselijke stem een hulpmiddel van het lichaam, en het kan erg belangrijk zijn om aan de ademhaling te werken en aan de geluiden die verschillende ademhalingstechnieken kunnen produceren bij het uiten van een bepaalde emotie.

FORUM THEATER

Deze techniek is zeer effectief als hulpmiddel om problemen op te lossen. De deelnemers spelen eerst een scène, waarin een onopgeloste onderdrukking of ongemakkelijke situatie wordt gepresenteerd. De scène wordt dan opnieuw gespeeld, maar deze keer wordt het publiek gevraagd om de actie te stoppen, het geconfronteerde personage te adviseren, of het hoofdpersonage dat ze zien als onderdrukt of machteloos te vervangen, en samen met professionele acteurs alternatieve oplossingen te bedenken.

DE DENKPOLITIE

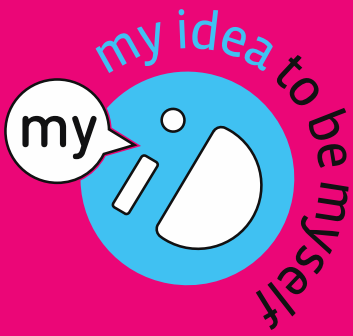
Deze techniek verkent een concept dat bekend staat als geïnternaliseerde onderdrukking, dat is de zeer persoonlijke dimensie van discriminatie of onderdrukking die wordt gevoeld door het individu dat door het probleem wordt getroffen. In plaats van een toneelstuk op zich, kan de "denkpolitie" techniek worden gebruikt als een voorbereidende oefening om met de groep te verkennen hoe een toneelstuk kan worden bedacht. In plaats van zich te concentreren op externe onderdrukkers, worden de spelers gevraagd zich te concentreren op de interne onderdrukkende stemmen, zoals maatschappelijke boodschappen die je hebt meegekregen en die angsten en verwachtingen over identiteit opleveren (met andere woorden je persoonlijke interne denkpolitie).

Stappen bij het maken van een theatervoorstelling

Bij het maken van een theatervoorstelling, kunt u als docent de volgende stappen nemen.

1. Begin met het bespreken van de kwestie - in dit geval seksuele diversiteit, genderdiversiteit, LHBTI+ mensen, discriminatie op basis van persoonlijke oriëntaties en identiteit, rolpatronen - samen met de ontwikkelgroep. Je kunt de studenten gewoon vragen of ze ooit van deze concepten hebben gehoord, waar en in welke context, en hoe ze erover denken.
2. Noteer elke bijzondere of veel voorkomende reactie, waarbij u zich ook richt op lichaamstaal en op non-verbale vormen van communicatie. Het kan bijvoorbeeld zijn dat sommige studenten beginnen te lachen als je termen noemt als "seksuele diversiteit" of "transgender" en "homoseksueel". Sommige studenten kunnen beledigende opmerkingen maken. Probeer uw ongemak met eventuele negatieve reacties constructief en creatief te gebruiken. Grijp niet terug op eenvoudigweg straffen. Lachen, grapjes maken, of zelfs beledigen zijn vaak een reactie op schaamte, u kunt dit beter ruimte geven en vond vragen aan studenten wat er door ze heen gaat en waarom.
3. Zet negatieve reacties op seksuele en genderdiversiteit om in positieve instrumenten voor verandering tijdens uw begeleiding.
4. Laat uw leerlingen vragen stellen en hun nieuwsgierigheid uiten. Geef waar mogelijk antwoorden, maar wees niet bang als u het antwoord niet weet. Het kan net zo nuttig zijn om samen met uw student op zoek te gaan naar een antwoord op een bepaalde vraag.
5. Leg aan uw klas uit wat theater van de onderdrukten is en hoe het kan worden gebruikt om positieve verandering te bevorderen.
6. Denk samen met de klas na over een of twee scènes die duidelijk de onderdrukking weergeven die een LHBTI+ -persoon ervaart. Leerlingen kunnen voorbeelden uit het dagelijkse leven bedenken, misschien geïnspireerd door de werkelijke situatie op hun school of op een stage, of wat op een toekomstige werkplek zou kunnen voorvallen.
7. Schrijf op basis van deze voorbeelden een meer gedefinieerde scène met hen (het "script"). Het kan handig zijn om de hoofdpersonen van de scène waarnaar de beschrijven, net als bijvoorbeeld de locatie waar de scène plaatsvindt (school, huis, straat of een combinatie hiervan). Begin bij het schrijven van het script met eenvoudige vragen die uw leerlingen in subgroepen kunnen beantwoorden. Als u bijvoorbeeld één hoofdpersoon hebt gekozen of beschreven, kunt vragen wat diens achtergrond is, hoe de groep deze persoon voorstelt, of de student is, of een klant, op welke manier de hoofdpersonen zich identificeert - als seksueel divers of anders.
8. Denk aan de onderdrukking. Wat voor soort onderdrukking of discriminatie ervaren uw LHBTI+ personages tijdens het theaterstuk? Hoe worden ook andere, niet-LHBTI+ personages beïnvloed door die discriminatie?

9. Probeer de hele groep erbij te betrekken. Zelfs als het aantal studenten dat uiteindelijk een rol speelt, beperkt is, kan iedereen in de groep een rol spelen bij het nadenken over de scène, het schrijven ervan en het bedenken van manieren om het uit te voeren.

10. Als u de voorstelling regisseert, houd het dan simpel, vooral als u geen ervaren acteur / regisseur bent. Als uw school een afdeling uitvoerende kunsten heeft, is het misschien een goed idee om met hun vertegenwoordigers te praten en hen waar mogelijk bij het werk te betrekken. Als dit niet het geval is, werk dan aan het geschreven script dat met uw groep studenten is gemaakt. U schrijft geen boek, dus het wordt aanbevolen om het script op te splitsen in een beperkt aantal scènes, waarbij elke scène een sleutelement van het verhaal moet presenteren. Repeteer elke scène zo vaak als nodig is, maar onthoud dat u zich moet concentreren op de boodschap die u wilt delen. De kwaliteit van het acteren in dit soort theater niet zo belangrijk.

11. Zorg altijd voor een korte nabespreking over de gevoelens en indrukken van de deelnemende studenten aan het einde van elke sessie. Nadenken over hun gevoelens nadat ze een taak hebben uitgevoerd, kan buitengewoon belangrijk zijn.

12. Onthoud dat optreden een daad van sociale verandering is, en dat elk individu iets heel unieks te bieden heeft aan het optreden. Sta improvisatie toe, en geef uw leerlingen ruimte en tijd om weg te gaan van het originele script als ze daar zin in hebben.

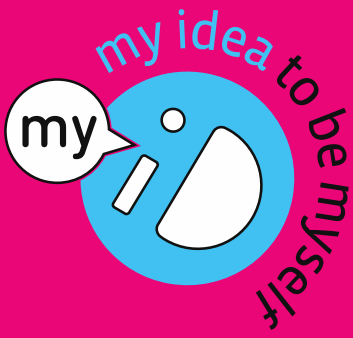
13. Feedback is een cruciaal element van uw trigger methode. Houd er altijd rekening mee dat wat u en uw studenten maken, wordt gepresenteerd aan een extern publiek van andere studenten die mogelijk niets weten over seksuele en genderdiversiteit. Wees voorbereid op negatieve reacties, zoals lachen en spot. Wees ook voorbereid op mogelijk ongeïnteresseerde reacties.

Een manier om te anticiperen op zulke reacties, is door uw ontwikkelgroep te begeleiden bij het uittesten van de voorstelling. U kunt uw ontwikkelgroep in tweeën delen en de ene helft de scène te laten spelen voor de andere. U kunt ook de bijna voltooide voorstelling volledig uitvoeren voor een testgroep van studenten die de voorstelling nog nooit gezien hebben, bijvoorbeeld vrienden en vriendinnen van de ontwikkelgroep.

Je kunt ook de testvoorstelling als het ware in een andere voorstelling doen. In dit geval vraag je om de kijkende studenten *de rol te spelen* van het publiek. Sommige "publiek" studenten spelen dan misschien de rol van "onruststokers", andere gedragen zich misschien als "onverschillig", terwijl anderen het "tolerante" of "ondersteunende" deel van het publiek spelen.

Vraag aan het einde van zo'n voorstelling hoe de acteurs uit de ontwikkelgroep zich voelden. Er kan ook aan de personages in het namaakpubliek (onruststokers, onverschillig, tolerant en ondersteunend publiek) gevraagd worden hoe zij zich voelden en welke elementen uit de voorstelling en uitlokten om bepaalde dingen te doen.

14. Film de voorstelling met een camera. De opname kan als nuttige feedback functioneren voor de acteurs, maar mogelijk ook gebruikt worden (mits de acteurs toestemming geven) om een video te vertonen aan publiek dat de voorstelling niet kan bijwonen.

5. Maak een videoclip

Korte video's blijven een van de krachtigste communicatiemiddelen, vooral onder jongeren, die meer visueel ingesteld zijn. Video's zijn ook een bijzonder effectief instrument om houdingen en emoties aan te spreken rond gevoelige onderwerpen, zoals seksuele diversiteit en genderidentiteit, aangezien ze veel ruimte laten voor creativiteit en verbeeldingskracht.

Foto door CoWomen via Pexels

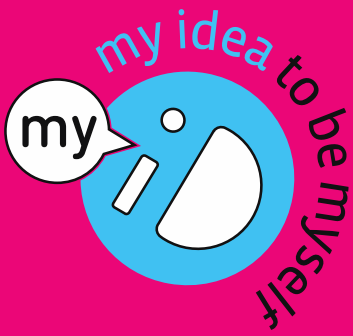
Kies je manier van filmen

Er is niet één perfecte manier om een video te maken, maar eerder een overvloed aan mogelijke opties waaruit je kunt kiezen. Elke stijl hangt sterk af van een aantal factoren, zoals uw doelgroep, het behandelde onderwerp, de boodschap die u wilt overbrengen en de specifieke context waarin u de uiteindelijke video gaat vertonen. Het is ook belangrijk om in gedachten te houden dat het maken van een video met uw studenten een dubbel proces is: u concentreert zich natuurlijk op het eindresultaat, dat wil zeggen de video, maar u betreft de studenten ook bij alle stappen die nodig zijn voor het maken ervan. Hou er rekening mee dat alles wat u doet voordat de video klaar is, ook een educatief en vormend proces is, dus in zekere zin deel uitmaakt van de trigger methodiek.

Afhankelijk van uw specifieke situatie en mogelijkheden kunt u bijvoorbeeld kiezen voor een video zonder dialoog, waarin beeld en andere achtergrondgeluiden centraal staan. Of anders vindt u het misschien effectiever om meer aandacht te besteden aan de gesprekken in de video en de actie van personages. Uw video kan ook één personage bevatten, of juist veel verschillende mensen in het verhaal. Het hangt allemaal af van welke boodschap u en uw studenten willen geven, en natuurlijk van het participatieniveau dat u van de kant van uw studenten wilt bereiken.

Bekijk voorbeelden

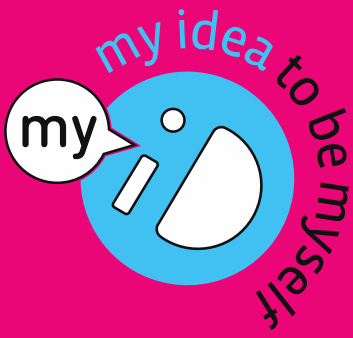
Een belangrijke eerste stap bij het plannen van een korte video met je groep, is om eens een aantal video's te bekijken die al door anderen zijn gemaakt. **Begin met het bekijken van bestaande video's met de groep, en zorg**

steeds voor discussie voor en na de video. Voorafgaand aan de video kunt u het thema of de manier van filmen van de video introduceren en vragen stellen die studenten helpen om gericht te kijken. De *debriefing* discussie na de video kan meer gericht zijn op het bespreken van de inhoud en op welke manier video inspireert voor de trainer die we zelf willen maken. Denk na over vragen die betrekking hebben op het onderwerp seksuele diversiteit, maar vooral ook op de technische aspecten van de video. Vraag uw studenten bijvoorbeeld welke technieken volgens hen zijn gebruikt in de video's die ze hebben bekeken, welke rol elk personage speelde en of er alternatieve technieken zijn om te onderzoeken.

Er is genoeg materiaal om inspiratie uit te putten, maar hier presenteren we een korte selectie om mee te beginnen:

1. **Sam: een korte film over genderidentiteit en LHBTQ-pestten**, door Sal Bardo:
<https://www.youtube.com/watch?v=YQiN2MYEzSg>
2. **HollySiz – The Light (music video)**. In deze krachtige videoclip ontmoeten we een kind dat bij de geboorte een jongen wordt genoemd, die geniet van stereotiep meisjesspeelgoed en kleding. De moeder accepteert haar dochter, maar de vader pas na een mooie scène in de video. Echt een geweldige muziekvideo! <https://www.youtube.com/watch?v=Cf79KXBCIDg>
3. **Kumu Hina: Een Plek in het Midden**. Dit is het waargebeurde verhaal van een jong Hawaïiaans meisje dat ervan droomt de volledig mannelijke hula-groep van haar school te leiden, en van een inspirerende lerares die de traditionele cultuur gebruikt om haar kracht bij te zetten.
<https://www.youtube.com/watch?v=e4EaN8yd0qc> ; <https://vimeo.com/121840165>
4. **Waarom voornaamwoorden belangrijk zijn voor transgenders**. Deze korte video bevat clips van interviews met een grote verscheidenheid aan trans-mensen, en toont het belang van voornaamwoorden en de verscheidenheid aan hoe ze worden gebruikt. Het geeft ook een paar korte praktische punten over het bespreken van voornaamwoorden en het vragen van anderen naar de voornaamwoorden die ze verkiezen. https://www.youtube.com/watch?v=N_yBGOqg7kM
5. **Ik ben gewoon Anneke**. Dit is een portret van een 12-jarige studente uit Vancouver die worstelt met genderidentiteit. Ze houdt van ijshockey, heeft een liefdevolle, hechte familie en iedereen die ze ontmoet gaat ervan uit dat ze een jongen is. Het begin van de puberteit veroorzaakt voor Anneke een identiteitscrisis. <https://www.youtube.com/watch?v=POOXCFs35do>
6. **STA OP tegen homofobie**. De Ierse campagnevideo roept iedereen, homo en hetero, op om elkaar te steunen in hun strijd tegen homofobie pesten.
<https://www.youtube.com/watch?v=VzFFtiOSz4U&feature=youtu.be>
7. **Liefde kent geen labels**. De video maakt gebruik van een röntgenschermbild om te laten zien dat liefde niet afhankelijk is van geslacht, ras, religie, bekwaamheid of leeftijd.
<https://www.youtube.com/watch?v=PnDgZuGIhHs>
8. **Uitgesproken**. Hetero David ontdekt dat zijn beste vriend homo is en voelt zich ongemakkelijk om erover te praten. De situatie escaleert wanneer zijn hangoutgroep hem dwingt te kiezen tussen hen of zijn beste vriend. Wat zou jij doen? Nederlandse film met Engelse ondertiteling: <https://orvel.me/caged-2013/> of <https://www.youtube.com/watch?v=v5oPqGnoOqc> of zonder ondertiteling in het Nederlands: <http://www.rozeinbeeld.nl/index.php?p=film>
9. **Ruben**. Een jongen wordt op school uitgescholden voor homo. Het wordt erger als zijn klasgenoten hem volgen op zijn eerste date en zijn eerste verlegen kus fotograferen en hij wordt zelfs in elkaar geslagen. Ruben ziet geen uitweg en gaat zelfmoord plegen. <https://www.youtube.com/watch?v=fqvwBnHjORI>

Denk na over de verhaallijn

Als de groep bestaande video's heeft verkend, kun kan de groep gaan **nadenken over een verhaal**. Dit zijn enkele vragen die besproken kunnen worden:

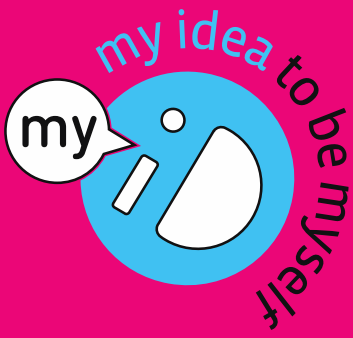
- Wie is / zijn je hoofdpersonage (s)?
- Waar vindt het verhaal plaats?
- Wat is de tijdlijn van uw verhaal? Gebeurt het allemaal op één dag of over een langere periode?
- Is je video een fictief verhaal, of ben je meer geïnteresseerd in het maken van een bewustmakingscampagne?
- Heb je muziek op de achtergrond nodig?
- Bevat je video dialogen of is het stil?
- Wat is het belangrijkste probleem dat wordt beschreven? Welk specifiek probleem rond seksuele of genderdiversiteit komt aan de orde?
- Zit er een boodschap in de film? Wordt die impliciet of expliciet aan de kijkers gegeven? Wat werkt beter?

Beschouw het verhaal als een reeks gebeurtenissen met een begin (met een introductie van de personen en het thema), een middelpunt (waar het probleem duidelijk wordt, en eventueel escaleert) en een einde (waar het probleem wordt opgelost of waar het probleem onopgelost blijft, en waarin een eventuele boodschap impliciet of expliciet duidelijk wordt).

Foto door William Bayreuther via Unsplash

Zorg ervoor dat u tijdens het brainstormen met uw groep elke student bij de discussie betreft, zelfs en vooral degenen die het meest verlegen zijn. U zou ze kunnen uitnodigen om enkele van de meest voorkomende vooroordelen onder hen en hun leeftijdsgenoten over seksuele diversiteit te onderzoeken, en ze in de video te gebruiken als thema of door letterlijke citaten te gebruiken in het verhaal. Of u kunt ze uitnodigen om een verhaal te bedenken dat iets te maken heeft met was op school in lessen meemaken, of wat zijn we verwachten wat er kan gebeuren in een toekomstige beroepssituatie. Als uw studenten bijvoorbeeld een opleiding in de

gezondheidszorg doen, kan de video een scène zijn waarbij een verpleger niet weet hoe om te gaan met een om seksuele of transgender patiënt. In een opleiding voor pedagogische assistenten kan dat een scène zijn over hoe je omgaat met een “zacht” jongetje in een basisschool die uitgescholden wordt voor homo, of over een meisje in de middelbare school die ervoor uitkomt “demiseksueel” te zijn.

Het verhaal kan eerst in algemene termen worden bedacht, maar het is wel handig als de groep daarna een *storyboard* maakt, waarin meer precies wordt aangegeven welke scènes er precies zijn. Dit maakt het voorbereiden van het praktisch filmen makkelijker. Na de introductie van de stop-motion animatie video (verderop in het hoofdstuk) geven we meer uitleg over het storyboard.

Bij een film met personen erin, is het ook handig om een rolverdeling af te spreken tussen de regisseur die de activiteiten coördineert en zorgt dat de film volgens het script wordt gemaakt, hulpjes die dingen klaarzetten, de cameramannen of vrouwen en de acteurs.

Zodra het verhaal is bedacht, opgeschreven en goedgekeurd door alle leden van de groep, is het tijd om het praktisch te gaan filmen.

U kunt op school vragen of er professionele camera's beschikbaar zijn (misschien heeft uw school in het verleden een camera gekocht voor een kunstcursus en weet je het gewoon niet). Als uw school geen professioneel materiaal heeft, is het heel goed mogelijk om mobiele telefoons te gebruiken om de video te filmen. Maar misschien heeft uw mbo instituut een afdeling media, en misschien is het mogelijk is om personeel of studenten van die afdeling te vragen om te helpen bij filmen.

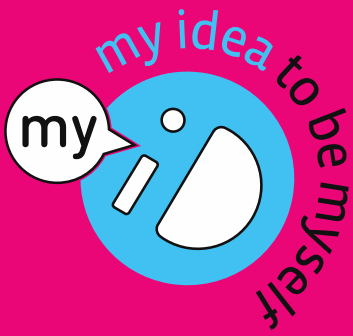
Bedenk dat, hoewel het eindresultaat belangrijk is omdat het aan de rest van de school zal worden vertoond, het vooral gaat om het proces zelf. Het is belangrijk om plezier te hebben met de studenten zijde korte video maken. Met andere woorden: ga niet voor ingewikkelde en professionele opties, maar voor efficiënte en realistische opties. Als u bijvoorbeeld het gevoel hebt dat het filmen van een fictief verhaal te complex is, kan het net zo effectief zijn om je leerlingen te filmen terwijl ze boodschappen vertellen die bedoeld zijn om het bewustzijn onder hun leeftijdsgenoten te vergroten. Overigens blijkt ook dat authentieke boodschappen, zelfs al zijn ze niet super professioneel of filmisch perfect, vaak effectiever zijn dan een gelikte officiële video.

Na het Europese ARES-project ontwikkelde GALE een set criteria voor een goede educatieve film over seksuele en genderdiversiteit: <https://www.gale.info/doc/project-ares/26-Criteria-for-a-good-educational-film-short.pdf>. De criteria kunnen door een docent worden gebruikt om te beoordelen of een video geschikt is voor een studentengroep, maar het kan ook worden gebruikt door filmmakers, zoals de studenten die een trigger maken.

De organisatie VideoRev (<https://videorev.org/#resources>) heeft een website waarop u en uw studenten ook tal van tips kunnen vinden voor hoe je met eenvoudige middelen, zoals een mobiele telefoon, een korte en effectieve campagne video kunt maken.

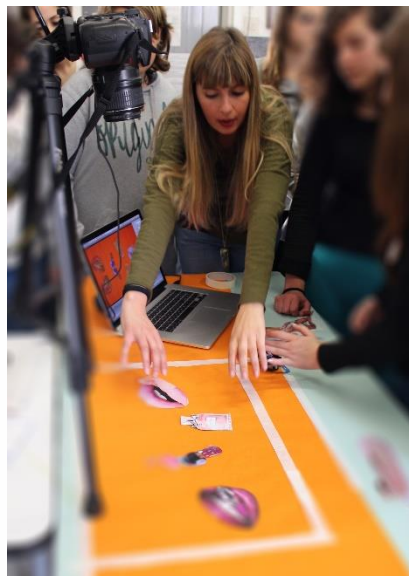
Stop-motionvideo

In het SENSE project ontdekten we al snel dat veel studenten schromen om zelf zichtbaar te zijn in een videofilm over seksuele en genderdiversiteit. Je weet immers nooit hoe andere studenten daarop reageren, zeker omdat er in ieder geval een minderheid zal zijn die grote moeite heeft met seksuele diversiteit.

In plaats van echte personen te filmen, kan je er daarom voor kiezen om een animatiefilm te maken. Stop-motion-animatie is een van de eenvoudigste en leukste animatietechnieken, die je makkelijk met je studenten in de klas kunt maken.

Stop-motion (of frame-voor-frame) animatie is een animatietechniek waarbij je stilstaande beelden opneemt, de beelden steeds een klein beetje verschuift, en dan de plaatjes achter elkaar laat zien, wat de illusie geeft dat de beelden bewegen.

Wat je nodig hebt:

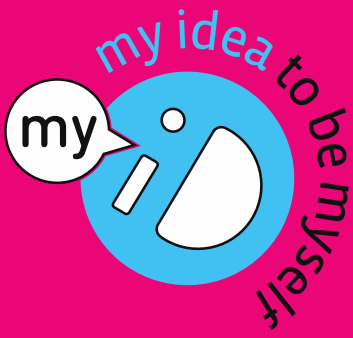
1. Het eerste dat u nodig heeft, is natuurlijk een **IDEE**.
2. Houd er tijdens het brainstormen rekening mee dat je kunt verwachten dat je ongeveer **10 foto's maakt voor elke seconde van de film**.

HOU HET SIMPEL! De kortste en eenvoudigste concepten zijn het gemakkelijkst te animeren.

Stap 1: Brainstormen

Een geweldige animatie begint met een goed "idee" voor een verhaal. Door te leren hoe je een verhaal kunt vertellen door middel van animatie, word je uitgedaagd om symbolen en bewegingen te gebruiken om je berichten en verhalen over te brengen.

De bedoeling is om **een betekenisvol verhaal te vertellen dat een sterke boodschap** overbrengt naar het beoogde publiek.

Stap 2: Maak een script

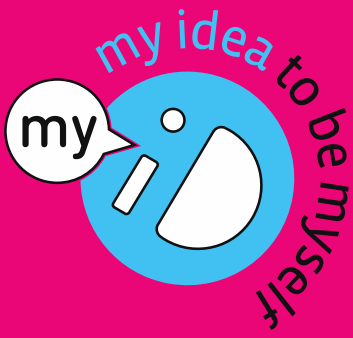
Na het brainstormen over ideeën, werkgroepen uit welke actie en interactie zal plaatsvinden. De meeste mensen beginnen het liefst met scripts dat volledig tekstueel is. Het schrijven van beschrijvingen van de actie helpt om te bepalen hoe en in welke volgorde elke opname later in het proces wordt geanimeerd.

Kort gezegd is een script de schriftelijke *beschrijving van de acties die zullen plaatsvinden*.

TITLE:	
ANIMATION TEAM:	
BEGINNING	DESCRIPTION
MIDDLE	DESCRIPTION
END	DESCRIPTION

Stap 3: Maak een storyboard

Na het uitwerken van het eerste idee in een script, kan de groep het verhaal nog verder uitwerken in concrete scènes door middel van een storyboard. Het storyboard is een hulpmiddel om de animatie visueel te kunnen plannen.

Storyboard

Storyboarding is een belangrijk onderdeel van elk animatieproject omdat het ervoor zorgt dat ideeën goed worden uitgewerkt voordat je aan de productie begint; dat bespaart tijd en problemen doordat je voordat je praktisch begint al een helder beeld hebt van wat je precies nodig hebt en gaat doen.

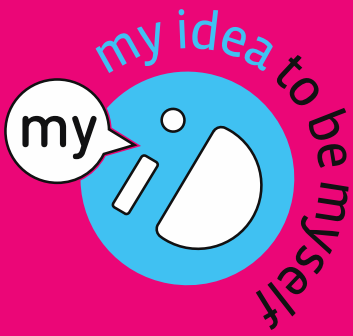
HET DOEL VAN HET STORYBOARD IS OM ALLE ANIMATIE VISUEEL TE PLANNEN.

Het storyboard kan bestaan uit eenvoudige schetsen met korte uitleg. Storyboarding is een scèneplanning, je plant de scènes van de film dus van begin tot eind voordat je praktisch begint te filmen of te animeren. Neem in het storyboards de belangrijkste scènes van het verhaal. De storyboard bevat meestal:

- A. Een ruimte om te tekenen;
- B. Een ruimte voor scènenummering;
- C. Een ruimte voor scèneduur;
- D. Een ruimte voor tekst die de handeling beschrijft

Name of Project: _____ Group Members: _____

A		
☐	☐ C ☐ D	☐
B		
☐	☐	☐

Stap 4: Film de animatie

1. Teken **afbeeldingen** of maak **knipsels** waarvan je wilt dat die in de film gaan bewegen.
2. Gebruik een **statief voor stabiele opnamen**.
3. Gebruik **een lamp** voor een goede verlichting van de afbeeldingen.
4. **Verdeel** eventueel de taken voor het verschuiven van de afbeeldingen en het maken van de foto's

Hoe meer foto's men maakt met kleine positieveranderingen, hoe realistischer de film wordt.

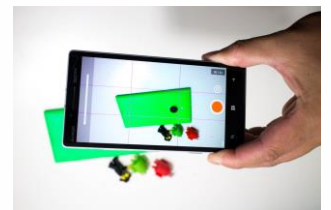
Camera of smartphone

U kunt bijna elke camera gebruiken om de afzonderlijke frames van uw animatie vast te leggen.

Animatiestand

In 2D stop-motionanimatie wordt de camera direct boven de achtergrond gepositioneerd waarop de uitgesneden karakters plat liggen.

Statief

Monteer de camera op een statief zodat de camera niet beweegt tijdens het maken van de foto's.

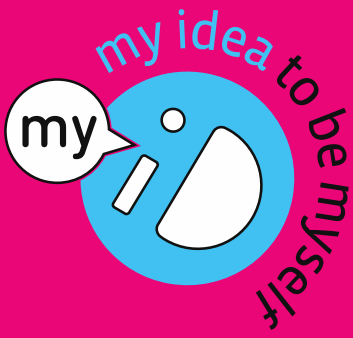

Beeldvullend

- Plaats de achtergrond zo dat deze het hele beeld van de camera vult.
- Plaats de beelden waar je ze wilt hebben en maak dan een foto om je eerste frame te maken.
- Verplaats je je personages een beetje voor de volgende foto. Elke foto die wordt een frame in de film.

Download de gratis "Stop Motion App" van Google Play Store:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.cateater.stopmotionstudio&hl=it&gl=US>". Met deze app kan je de foto's achter elkaar plakken om ze als film te kunnen afspelen.

6. Maak foto's of beeldende kunst

Beeldende kunst heeft een groot potentieel om kritisch denken te stimuleren. Veel kunstenaars gebruiken hun kunst om het kritisch bewustzijn van mensen te vergroten. Denk aan kunstenaars als Banksy.

In de klas kan met name fotografie worden gebruikt als een manier om een zinnige discussie over seksuele en genderdiversiteit bevorderen. Ten eerste is fotografie makkelijk omdat iedereen tegenwoordig een camera heeft. Door het gebruik van sociale media, met name Instagram, zijn jongeren ook gewend aan het maken van foto's, zullen ze ook geïnteresseerd zijn in het nadenken over hoe foto's bepaalde betekenissen overbrengen. In de praktijk zijn ze dus eigenlijk al kritische waarnemers en foto kunstenaars geworden, ook al zijn ze zich daar misschien niet van bewust.

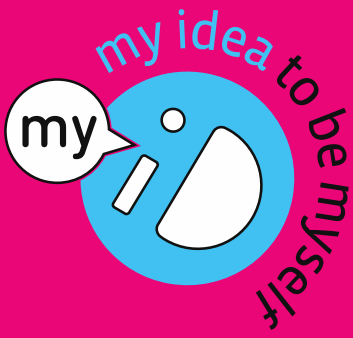

Foto door Ivandrei Pretorius via Pexels

Om uit te leggen hoe fotografie een trigger kan zijn voor een discussie over de werkelijkheid en over vooroordelen, kun je met je klas kijken naar fotografische werken van gerenommeerde kunstenaars die hebben nagedacht over identiteit en diversiteit. We geven daarvan een aantal voorbeelden.

1. Humanae Project, door Angelica Dass (Iopend)

Humanae is een work in progress, die een chromatisch spectrum van de verschillende menselijke huidskleuren wil inzetten. Degenen die poseren zijn vrijwilligers die het project kennen en besluiten mee te doen. Er is geen eerdere selectie van deelnemers en er zijn geen classificaties met betrekking tot nationaliteit, geslacht, leeftijd,

ras, sociale klasse of religie. Evenmin is er een expliciete bedoeling om het op een specifieke datum af te maken. Het is in alle opzichten open en omvat al diegenen die deel willen uitmaken van dit kolossale wereldwijde mozaïek. De enige limiet zou worden bereikt door de hele wereldbevolking te voltooiën. De foto's worden gerangschikt op een schaal volgens het Pantone kleurenpalet (<https://www.pantone.com/color-finder>). Door deze neutrale manier van presenteren, bekritisieren de foto's impliciet de valse superioriteit van sommige rassen ten opzichte van andere in termen van huidskleur. De presentatie van het scala aan kleurschakeringen zet de kijker ertoe aan na te denken over een van de dubbele betekenissen die het woord identiteit bevat: die van gelijkheid. Humanae activeert een semantisch mechanisme met een "onschuldige" verplaatsing van de sociaal-politieke context van het raciale probleem in een veilige omgeving, evenals een kleurencatalogus waarin de "primaire" kleuren precies hetzelfde belang hebben als "gemengde" kleuren.

Alejandro Castellote. Beschikbaar op: <https://www.angelicadass.com/humanae-project>.

2. ID PROJECT - IDENTITIES AND URBAN STEREOTYPES, door Francesco Paolo Catalano (lopend)

Het ID Project is een lange termijn reeks over zelfportretten om Italianen te onderzoeken aan de hand van stereotypen en sociaal gedrag. Net als op een pasfoto voor een document, zijn deze gewijzigde zelfportretten gefotografeerd op eenzelfde manier: een frontaal gezicht poseert voor een witte muur. Make-up helpt om uit te stralen welke persoonlijkheid je wilt uitstralen.

F.P. Catalano. <https://phmuseum.com/francescopaolocatalano/story/id-project-identities-and-urban-stereotypes-b3c7f99593>

3. Een nieuw soort schoonheid, door Philip Toledano (2010)

Toledano zegt: "Ik geloof dat we aan het begin staan van een periode van door de mens veroorzaakte evolutie. Een keerpunt in de geschiedenis waar we niet alleen ons eigen concept van schoonheid beginnen te definiëren, maar ook van lichamelijke zelf. Schoonheid is altijd een betaalmiddel geweest, en welke keuzes maken we, nu we eindelijk de technologische middelen hebben om onszelf volledig vorm te geven? Wordt schoonheid bepaald door de hedendaagse cultuur? Door geschiedenis? Of wordt het bepaald door de hand van de chirurg? Wanneer we onszelf opnieuw maken, onthullen we dan ons ware karakter, of ontdoen we onze eigen identiteit?"

P. Toledano. <http://mrtoledano.com/photo/a-new-kind-of-beauty/thumbnails/>

4. Alterity FtM - Vrouwen worden mannen en Alterity MtF - Mannen worden vrouwen

door Francesco Paolo Catalano (lopend)

In deze serie foto's laat Catalano wilde zien van vrouwen die mannen zijn geworden, en mannen die vrouwen zijn geworden.

<https://francescopaolocatalano.tumblr.com/tagged/alterity>

<https://francescopaolocatalano.tumblr.com/tagged/alterity2>

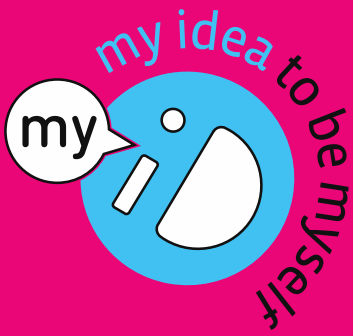

Foto door [slon dot pics](#) via [Pexels](#)

Hoe kunt u fotografie in je klas gebruiken om een kritische discussie op gang te brengen rond seksuele en genderdiversiteit? Als u zich niet op uw gemak voelt bij het starten van een nieuw fotoproject met uw studenten omdat u denkt dat het te ingewikkeld is, dan is hier een idee dat misschien interessant is en gemakkelijk is te realiseren.

5. Dysturb

Als u nog niet van het Dysturb-collectief hebt gehoord, is dit misschien het juiste moment om met hen in contact te komen. Ze kunnen helpen fotografie te gebruiken in de klas.

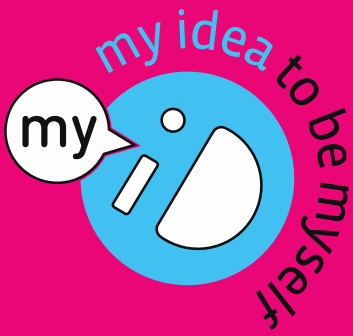
Dysturb (<https://dysturb.com/edu#introedu>) is een non-profitorganisatie die wordt gedreven door de wens om internationaal nieuws toegankelijk te maken voor een groter publiek door grote afbeeldingen op de muren in grote steden te plakken.

Dysturb Edu is een educatief hulpmiddel dat fotojournalistiek gebruikt om onze wereld, onze samenlevingen, onze levensstijl en de manier waarop onze media functioneren kritisch te bespreken.

Onderwijs en media zijn topprioriteiten voor Dysturb. Sinds het begin heeft Dysturb gestreefd naar een actieve rol in openbare en particuliere instellingen, in scholen, universiteiten, gevangenissen, ziekenhuizen, bedrijfscommissies in Frankrijk, Australië en de Verenigde Staten.

Deze ontmoetingen hebben de non-profitorganisatie overtuigd van de noodzaak om fotojournalistiek op scholen te brengen. De fotojournalisten beginnen een gesprek over sociale en milieukwesties, over conflicten en humanitaire crises, en gebruiken daarbij de getuigenissen van degenen die getuige zijn van dit nieuws.

Hoe werkt het?

Disturb levert 6 kant-en-klare posters per jaar, je kunt bestellen en kunt behandelen als het thema bij de lessen past. Bij elke poster zit een educatief pakket met een samenvatting van de geopolitieke situatie van het afgebeelde land, het verhaal van de foto en de context, en informatie over de fotograaf.

De zes posters zijn naar uw voorkeur direct of in termijnen te ontvangen. De eerste levering wordt geleverd met een plakkit met alle instructies die nodig zijn om de #Dysturb-posters met uw studenten te plakken.

Dit zorgt ervoor dat uw leerlingen zowel betrokken worden bij het proces van het kiezen van de beste foto's om de discussie op hun school over seksuele diversiteit en genderidentiteit op gang te brengen, als bij het feitelijk plakken van de foto's op school, wat ongetwijfeld een leuke bezigheid is.

Het is makkelijk.

1. Bekijk de Dysturb-website hier: <http://www.dysturb.com/education#pasteup> om beter te begrijpen hoe ze werken;
2. Leg het uit aan uw leerlingen en begin samen met hen 6 foto's uit hun archief te selecteren die het beste het bewustzijn op uw school over gevoeligheid voor seksuele en genderdiversiteit zouden kunnen vergroten;
3. Vraag toestemming om grote foto's in het schoolgebouw op te hangen;
4. Als u toestemming krijgt, neem dan contact op met het collectief. De foto's worden op uw school geplaatst;
5. Bedenk met de leerlingen waar de foto's kunnen worden geplakt;
6. Veel plezier met het plakken ervan, en zorg er altijd voor dat je aan het einde van elke sessie een kritische discussie begint.

Wat echt een goed verhaal maakt?

DRAMA

Hoe bekender een verhaal aanvoelt, hoe krachtiger het is.

Het is gemakkelijker om de hiaten op te vullen als een verhaal bekend is.

Verhalen hebben een dramatische ontwikkeling en emotionele dynamiek nodig.

IDENTITEIT

Hoe meer mensen zich identificeren met een verhaal, hoe groter de kans dat ze worden overgehaald.

ONDERDOMPELING

Hoe meer lezers zichzelf in een verhaal stoppen, hoe groter de kans dat ze van mening veranderen.

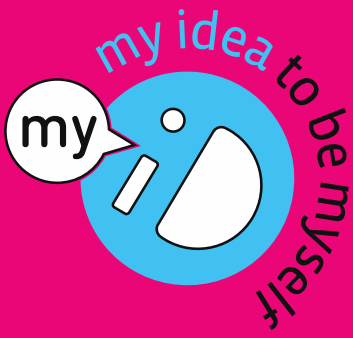
EENVOUD

Simpele verhalen zijn sterke verhalen.

Haal alles eruit dat het verhaal niet dient.

GEZIN

Hoe bekender een verhaal aanvoelt, hoe krachtiger het is.

Colofon

Deze publicatie kan worden aangehaald als:	Quinn, Eileen (2020) <i>Trigger een discussie over seksuele diversiteit. Een gids voor docenten en schoolbegeleiders over hoe zijn studenten kunnen begeleiden bij het maken van een videoclip die discussie losmaakt.</i> Palermo: CESIE
Project titel	Gevoeligheid voor seksuele diversiteit in beroepsopleiding in het sociale domein (SENSE)
Referentienummer	2018-1-NL01-KA202-038973
Datum	19 december 2019
Versie / verspreiding	Versie 1.6 (publicatie Nederlands)
Partner	CESIE
Auteurs	Eileen Quinn (geredigeerde vertaling door Peter Dankmeijer)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring van de inhoud in. De inhoud geeft de standpunten van de auteurs weer en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de daarin opgenomen informatie.